

Quỹ Nafosted: Tạo dựng môi trường nghiên cứu khoa học thuận lợi, hội nhập quốc tế tại Việt Nam

Trong suốt 20 năm hoạt động, 15 năm triển khai tài trợ, hỗ trợ nghiên cứu khoa học và công nghệ (KH&CN), Quỹ Phát triển KH&CN Quốc gia (Nafosted) đã có nhiều nỗ lực và trở thành địa chỉ được đông đảo các nhà khoa học, các tổ chức KH&CN trên khắp cả nước biết đến, góp phần không nhỏ trong việc tạo dựng môi trường nghiên cứu khoa học thuận lợi, hội nhập quốc tế tại Việt Nam.

Phát biểu tại Hội nghị tổng kết 20 năm thành lập, 15 năm hoạt động của Quỹ Nafosted tổ chức ngày 6/12/2023 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ KH&CN, Chủ tịch Hội đồng quản lý Quỹ Trần Hồng Thái đã nhấn mạnh như trên.

Toàn cảnh Hội nghị.

Được thành lập từ năm 2003 theo Nghị định số 122/2003/NĐ-CP của Chính phủ, sau 05 năm chuẩn bị hành lang pháp lý, Quỹ chính thức triển khai hoạt động tài trợ, hỗ trợ từ năm 2008. Tổ chức và hoạt động của Quỹ được thiết kế đổi mới theo mô hình cơ quan tài trợ nghiên cứu của các quốc gia phát triển, theo đó về chuyên môn Quỹ áp dụng quản lý theo thông lệ quốc tế, về tài chính và hành chính được triển khai và quản lý theo hướng đơn giản hoá, nhưng vẫn đảm bảo khoa học, chặt chẽ, tạo thuận lợi cho các nhóm nghiên cứu.

Báo cáo kết quả hoạt động của Quỹ, ông Phạm Đình Nguyên, Giám đốc Cơ quan điều hành Quỹ cho biết, sau 15 năm hoạt động, tài trợ, hỗ trợ của Quỹ đã được cộng đồng khoa học ghi nhận và trở thành kênh tài trợ, hỗ trợ nghiên cứu khoa học có uy tín đối với các nhà khoa học, các tổ chức KH&CN tại Việt Nam.

Với kinh phí tài trợ, hỗ trợ hằng năm không lớn, chỉ khoảng 2% tổng chi thường xuyên từ ngân sách nhà nước cho KH&CN, hoạt động của Quỹ bước đầu đã phát huy hiệu quả tích cực, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động nghiên cứu khoa học ở Việt Nam theo hướng hội nhập quốc tế; thúc đẩy phát triển mạnh mẽ nguồn nhân lực nghiên cứu KH&CN trình độ cao; thúc đẩy phát triển các chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu (GII) của Việt Nam gắn với nâng cao chất lượng nguồn nhân lực KH&CN và công bố khoa học quốc tế theo chỉ đạo của Chính phủ; góp phần thực hiện một số mục tiêu của Chiến lược phát triển KH&CN giai đoạn 2011-2020, Chiến lược phát triển khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo đến năm 2030.

Ông Phạm Đình Nguyên, Giám đốc Cơ quan điều hành Quỹ phát biểu tại Hội nghị.

Tại Hội nghị, nhiều nhà khoa học chia sẻ, các chương trình tài trợ, hỗ trợ, hoạt động của Quỹ đã tác động tích cực đến việc phát triển nguồn lực ở các tổ chức KH&CN. Nhiều chính sách của Quỹ mang tính tiên phong, phù hợp cao, lan tỏa rộng. Tài trợ của Quỹ là nguồn lực quan trọng giúp các nhà khoa học duy trì hoạt động nghiên cứu, đặc biệt là nghiên cứu cơ bản. Các chương trình tài trợ của Quỹ đã thu hút được đông đảo các nhà khoa học trong cả nước tham gia. Nhiều nhà khoa học được đào tạo bài bản ở nước ngoài trở về nước làm việc tại các trường đại học, viện nghiên cứu và tham gia các chương trình tài trợ của Quỹ.

Đông đảo các nhà quản lý, nhà khoa học tham dự, đóng góp ý kiến tại Hội nghị.

Phát biểu tại Hội nghị, Thứ trưởng Trần Hồng Thái đánh giá cao các kết quả Quỹ đã đạt được và cho rằng, các hoạt động tài trợ, hỗ trợ của Quỹ đã có tác động đối với các nhà khoa học, các tổ chức KH&CN trên khắp cả nước. Các kết quả nghiên cứu, sản phẩm của các chương trình tài trợ, hỗ trợ, đặc biệt là Chương trình tài trợ nghiên cứu cơ bản - một trong những chương trình tài trợ trọng tâm của Quỹ - đã tạo ra xu thế công bố khoa học quốc tế tại Việt Nam trong 15 năm qua, đóng góp tích cực trong việc thúc đẩy chỉ số GII, GCI của Việt Nam. Từ việc thúc đẩy hoạt động nghiên cứu KH&CN của Việt Nam nâng cao chất lượng theo hướng hội nhập quốc tế, đảm bảo liên chính nghiên cứu, nguồn nhân lực nghiên cứu KH&CN trình độ cao cũng được tăng trưởng mạnh mẽ cả về số lượng và

chất lượng. Số lượng các nhà khoa học trẻ được giao đảm nhiệm vai trò chủ nhiệm nhiệm vụ KH&CN cấp quốc gia và tương đương, chủ trì các nhiệm vụ của doanh nghiệp, các nhà khoa học Việt Nam tham gia các dự án nghiên cứu quốc tế do nước ngoài tài trợ hoặc tham gia hội đồng biên tập các tạp chí khoa học quốc tế có uy tín đang ngày càng gia tăng nhanh chóng.

Thủ tướng Trần Hồng Thái phát biểu tại Hội nghị.

Thủ tướng nhấn mạnh, trong thời gian tới, Quý cần khẩn trương nghiên cứu, đề xuất hoàn thiện hàng lang pháp lý, tháo gỡ vướng mắc để có thể vận hành theo đúng thiết kế là một cơ quan tài trợ, hỗ trợ nghiên cứu KH&CN chuẩn mực quốc tế, thu hút và tiếp nhận được nguồn kinh phí cả từ trong và ngoài ngân sách nhà nước, vừa đáp ứng được các đặc thù trong hoạt động triển khai nghiên cứu KH&CN, vừa đảm bảo hiệu quả tài trợ, hỗ trợ; Tiếp tục ưu tiên hỗ trợ các nhà khoa học trẻ, thúc đẩy các nghiên cứu khoa học xuất sắc, đột phá, quy mô lớn, có tầm nhìn dài hạn; Nâng cao hơn nữa năng lực quản trị, điều hành, minh bạch trong hoạt động, chuyển đổi số mạnh mẽ trong các hoạt động quản lý, đơn giản hóa các thủ tục hành chính tạo thuận lợi đối với các nhà khoa học, các tổ chức KH&CN.

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).